

Ekoskała, czyli jak ze skały zrobić diament?

CZĘŚĆ I

Pora nastała taka, że jeśli dym, to tylko z grilla – po długiej zimie, odetchnąwszy z ulgą, można wreszcie wciągnąć w płuca upragniony haust świeżego powietrza. I choć nie powinno dziwić, że przez wakacje nikt nie chce mówić o smogu, to jednak z całą pewnością warto skorzystać ze sposobności, spojrzeć na problem z dystansu i zastanowić się, przed jakimi stoimy wyzwaniem i możliwościami, by dobrze przygotować się na kolejny sezon grzewczy – tym razem, przy odrobinie chęci, z zauważalną poprawą.

Dlatego w pierwszej części niniejszego artykułu podsumujemy dotychczas podjęte w dziedzinie ekologii kroki, a w drugiej części, która ukaże się w następnym wydaniu Kroniki Miasta i Gminy Skała, sprawdzimy, czy wciąż możemy zrobić coś więcej, by co roku cieszyć się rześką zimą (podpowiedź: oczywiście, że możemy!).

Zacznijmy od powzięcia na celownik odgórnych programów wsparcia, jakie funkcjonują na terenie naszej gminy: PONE (Program Ochrony Niskiej Emisji), MRPO (Małopolski Regionalny Program Operacyjny), OZE (Odnawialne Źródła Energii), Czyste Powietrze.

Pierwszy z wymienionych jest gminnym programem, który umożliwia pozyskanie dofinansowania na wymianę "kopciucha" (na kocioł V klasy lub piecyk gazowy) w wysokości do 4.5 tys. zł. Miesięczny nabór z budżetem 250 tys. zł ruszył z początkiem marca i zakończył się wyczerpaniem puli, co – jak można z łatwością przeliczyć – wspomóż kolejnych 55 gospodarstw domowych. Nie zapominajmy jednak, że jeszcze więcej wciąż pozostaje na liście rezerwowej. W związku z tak dużym zapotrzebowaniem i zainteresowaniem, w miarę możliwości będą czynione wszelkie starania, by w roku 2020 kontynuować przedsięwzięcie - być może tym razem na nieco zmodyfikowanych warunkach, tak, by zapewnić mieszkańcom nowe warianty do wyboru.

Współfinansowany ze środków europejskich program MRPO, który dzieli się na dwa poddziałania: 4.4.2 (piecyki gazowe) i 4.4.3 (kotły węglowe), ma charakter ciągły i w bieżącym roku planowane są łącznie 42 wymiany. Kwota dofinansowania zależy od kilku czynników i przy maksymalnych założeniach wynosi 14 tys. zł w przypadku 4.4.2 i 9 tys. zł w przypadku 4.4.3. Realizacja programu OZE, który obejmuje 41 gmin w regionie (z gminą Kocmyrzów-Luborzyca jako liderem), powinna ruszyć po wyłonieniu wykonawcy - termin zakończenia przetargu przypada na 6 czerwca. Natomiast Czyste Powietrze z coraz większymi sukcesami powoli rozwija się na poziomie rządowym i niebawem jego owoce z pewnością rozkwitną również i u nas.

Ponadto na początku kwietnia zawitali w Skale przedstawiciele Banku Światowego, którzy najpierw zagościli w urzędzie, by porozmawiać o trudnościach mieszkańców w sezonie grzewczym, a następnie udali się do piwnicy jednego z domów, by móc się z tymi trudnościami na żywo skonfrontować. Na razie jeszcze jest zbyt wcześnie, by mówić o konkretnych, ale ze strony Banku faktycznie pojawiła się chęć wsparcia naszej gminy w zakresie wymiany pieców i termomodernizacji – niezależnie od pozostałych programów.

W kontekście prowadzonych działań ekologicznych trzeba też podkreślić, że Skała jako jedna z dziewięciu gmin w całej Polsce przy wsparciu Ministerstwa Technologii i Przedsiębiorczości szczęśliwie zakwalifikowała się do pilotażowego programu ZONE (Zintegrowanego systemu wsparcia polityki i programów Ograniczenia Niskiej Emisji), który obejmuje m.in. dodatkowe badania emisji spalin, badania spirometryczne dla dzieci w szkołach czy, co zwraca szczególną uwagę, systemową inwentaryzację stosowanych przez mieszkańców źródeł ciepła. Warto dodać, że obecnie program prowadzony jest wdrożeniowo w tychże właśnie kilku gminach, ale docelowo ma zostać rozszerzony na pozostałe obszary kraju.

Nie mając danych o technicznych parametrach grzewczych czy termomodernizacyjnych, wskazanie efektywnego remedium na nasze smogowe problemy można przyrównać do błędzenia po omacku przez gęsty dym; dlatego zgromadzone w ramach takiej inwentaryzacji informacje pomogą te problemy dokładnie zdiagnozować, a - jak wiadomo - dobra diagnoza to i trafna, skuteczna recepta. Wkrótce zaczną się pojawiać w tej sprawie oficjalne komunikaty i wyłonieni w przetargu audytorzy wyruszą w teren, by zapukać do drzwi. Ich celem będzie wyłącznie sprawdzenie atrybutów ocieplenia domu czy instalacji grzewczej, dlatego w imieniu redakcji, samorządu i pracowników, korzystając z okazji, raz jeszcze gorąco Państwa prosimy o otwartość i zachęcamy do współpracy.

Niemal wszystkie pokrótce przedstawione wyżej inicjatywy mają charakter odgórny, czyli nie byłyby możliwe bez udziału "sił wyższych" – samorządu wojewódzkiego, rządu czy Unii Europejskiej. Są to rzeczy dla nas bardzo ważne i niezwykle nam pomocne, ale bynajmniej nie wyczerpują wachlarza możliwości – bo równoległe do kwestii smogu, by zwiększyć tempo pozytywnych zmian, można też podejść oddolnie; i kilka takich projektów jest już na różnych szczeblach omawianych. Ale o tym i o innych ciekawostkach traktować będzie druga część artykułu w następnym numerze Kroniki Miasta i Gminy Skała, do której to lektury już teraz serdecznie zapraszamy!

Redakcja